

ПЕДАГОГІЧНИЙ
МУЗЕЙ
УКРАЇНИ

ПЕДАГОГІЧНИЙ
МУЗЕЙ
УКРАЇНИ

ПЕДАГОГІЧНИЙ
МУЗЕЙ
УКРАЇНИ

Дві педагогині - одна місія: Тереза Брунсвік і Софія Русова як фундаторки дошкільної освіти

Олександр Міхно

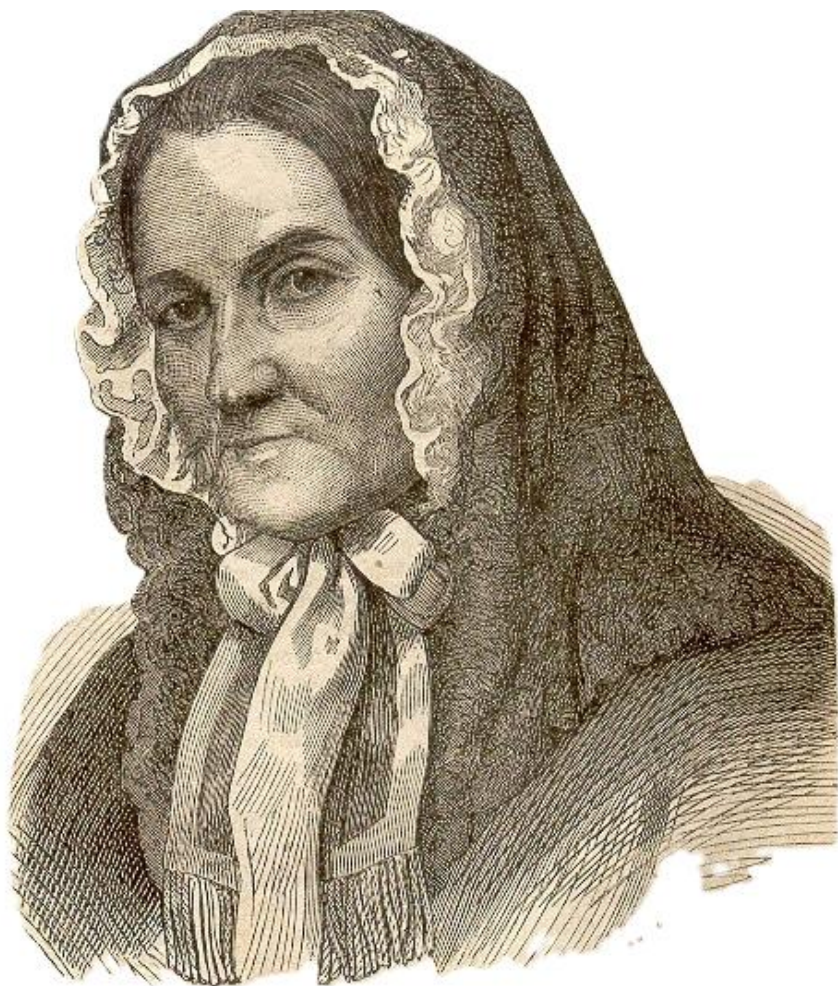
PEDAGOGICAL
MUSEUM
of UKRAINE

PEDAGOGICAL
MUSEUM
of UKRAINE

PEDAGOGICAL
MUSEUM
of UKRAINE

Тереза Брунсвік
1775-1861

Софія Русова
1856-1940

С. Русова.

Націоналізація дошкільного виховання.

Коли звичайної нормальної школи не можна собі уявити без рідної мови учнів, то ще більше такій елементарній педагогічній вимозі підлягає перший, так званий дошкільний, ступінь виховання й навчання. Бо як узяти дитину 3—5 літ,

ПЕДАГОГІЧНИЙ
МУЗЕЙ
УКРАЇНИ

С. Русова.

Дитячий Сад на національній ґрунті.

Ідея дитячих селянських захистів виявилася у нас не з осередку педагогів, а почали їх закладати земства, і не як спосіб ліпшого виховання дітей, а простісінько як спосіб до зменшення тих пожеж на селі, що так часто вчиняють діти. Зем-

Концепція дошкільного виховання Софії Русової

Принципи: індивідуальний підхід, національний характер, відповідність часу

Діяльність дітей: ігри, малювання, ліплення, спів, гімнастика, екскурсії, праця на природі

Моральне та релігійне виховання: розвиток моральності, національної ідентичності, патріотичні та етичні почуття

Роль виховательки: моральний приклад, професійність, гуманістичний підхід

Значення: синтез європейських і українських педагогічних ідей, цінний орієнтир для сучасної освіти

Дитина → Особистість → Суспільство → Нація

Стратегічний підхід Софії Русової до дошкільної освіти:

- виховання дитини — це формування особистості;
- формування особистості — це запорука розвитку суспільства;
- розвиток суспільства — це майбутнє нації.

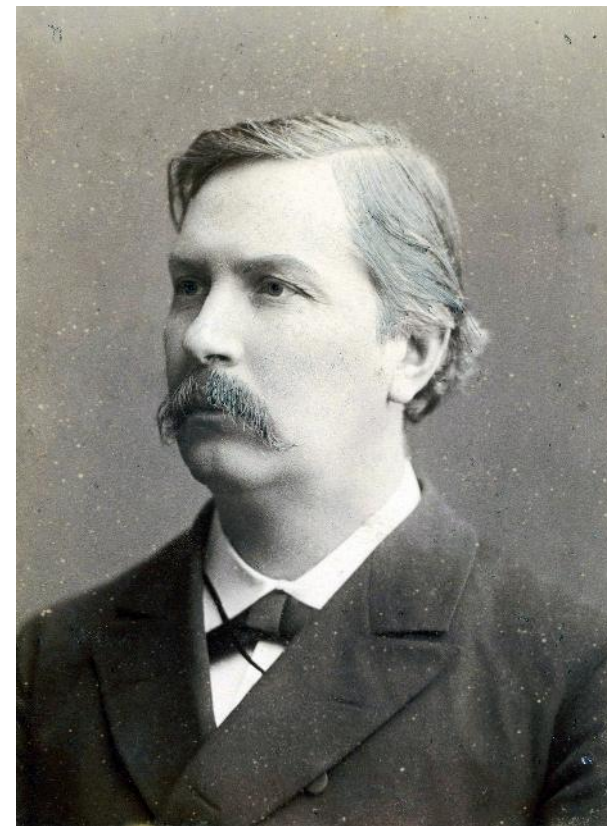

Софія Русова

Олександр Русов

Микола Лисенко

Музика як метафора виховання

Тереза Брунсвік

Засновниця дошкільної освіти в Угорщині

Близька знайома **Людвіга ван Бетховена**

Музика — **школа гармонії**, яку вона переносила у виховання

Софія Русова

Фундаторка дошкільної освіти в Україні

На весіллі з Олександром Русовим — **Микола Лисенко**

Весільний подарунок — **рапсодія на тему пісні «Золоті ключі»**

Спільне звучання

Музика для обох — не лише мистецтво,

а **метафора виховання**,

адже дошкільне виховання — це мистецтво **гармонії**:

розуму й почуття,

індивідуального й національного,

особистого й суспільного.

Дякую за увагу!

Олександр Міхно

amihno@ukr.net